

Handledning avseende stödnivåer och beräkning av stödberättigande kostnader

Dokumentet *Anvisning till stödberättigande kostnader* innehåller all väsentlig information om vilka kostnader som är stödberättigande samt principer för hur de ska beräknas. Dokumentet nås via [Vinnovas allmänna villkor för finansiering | Vinnova](#) och kommer att uppdateras i januari 2023. Det är den uppdaterade versionen som gäller för utlysningen och denna handledning kommer därför att revideras snarast möjligt efter det att uppdateringen publicerats. Det handlar dock inte om några radikala förändringar, varför handledningen torde vara användbar även i den här versionen. Dokumentet [Stödnivåer, definitioner m.m. för bidrag enligt Vinnovas stödordning](#) beskriver vad som gäller ifråga om bidrag till organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet. Vid föregående utlysningar gällande samma erbjudande har det förekommit åtskilliga oklarheter och felaktigheter vid beräkning av kostnader samt i sökt stödnivå för individuella projektparter, vilket inneburit behov av omfattande och resurskrävande kompletteringsarbeten.

Det förefaller alltså som om det har varit svårt att ta till sig innehållet i dokumenten och i denna handledning sammanfattas därför det viktigaste för att förhoppningsvis undvika följande, i föregående utlysningar vanligt förekommande, avvikelser från anvisningarna (avsnittsbeteckningarna hänvisar till avsnitt i *Anvisning till stödberättigande kostnader*):

1. Kostnader, särskilt för personal (avsnitt 4.1) och utrustning (avsnitt 4.2), är inte beräknade i enlighet med anvisningarna.
2. Forskningsorganisation har inte delat upp sin kostnad på personalkostnader och indirekta kostnader eller på annat sätt inte budgeterat i enlighet med överenskommen fullkostnadsmodell (alternativt saknar överenskommen fullkostnadsmodell) mellan aktuell organisation och Vinnova (avsnitt 4.1).
3. Bidrag söks för kostnader för att söka och erhålla patent (avsnitt 4.3).
4. Projektpart agerar samtidigt konsult med konsulttaxa åt annan projektpart (avsnitt 4.3).
5. Företag tar upp exempelvis produktionsbortfall eller uteblivet täckningsbidrag från försäljning som kostnader, trots att uteblivna intäkter inte är utgör faktisk kostnad enligt avsnitt 2.
6. Företag gör påslag för indirekta kostnader som inte överensstämmer med avsnitt 4.5.
7. Företag söker högre stödnivå än vad som medges enligt [reglerna om statligt stöd till organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet](#).

I följande avsnitt markerar **fetstil** områden där särskilt många avvikelser och fel förekommit i föregående utlysningar.

1. Personal

För att underlätta korrekt beräkning av personalkostnader vill vi särskilt fästa uppmärksamheten på följande stycken, kopierade direkt från avsnitt 4.1 i dokumentet *Anvisning till stödberättigande kostnader*:

4.1 Personalkostnader

För att personalkostnader ska vara stödberättigande ska de vara faktiska och endast avse den tid som lagts ner i projektet. Det får inte vara en uppskattning eller en schablon utan kostnaden ska ha uppkommit, vilket betyder att lön ska ha utbetalats och bokförts som lönekostnad.

...

Med personalkostnad menas bruttolön och faktisk lönebikostnad, som till exempel sociala avgifter, avtalsenliga pensionsavsättningar, avtalsenliga försäkringar och avgifter. Skattepliktiga förmåner ska inte inräknas.

...

Det är inte acceptabelt att börja ta ut lön eller höja lönen inför projektet och därmed öka projektkostnaden.

...

Följande avsnitt kommer sannolikt att utgå i den uppdaterade versionen

Observera att vi har beslutat att **de totala stödberättigande personalkostnaderna hos projektpart högst kan uppgå till en genomsnittlig kostnad om 800 kr per timme. Detta är inte en schablon som kan användas, och det innebär inte heller att kravet på att en kostnad ska vara faktisk frångås.** Det är fortfarande faktiska kostnader som gäller, vilket betyder att om de faktiska personalkostnaderna är högre än 800 kr per timme är högst 800 kr stödberättigande. Det betyder även att **om de faktiska kostnaderna understiger 800 kr per timme ska de lägre faktiska kostnaderna tas upp.**

Genomsnittlig kostnad betyder att om en projektpart har flera personer med olika lönenivåer som arbetar i projektet får den genomsnittliga personalkostnaden uppgå till högst 800 kr per timme för att vara stödberättigande. Detta är inte en schablon.

...

Taket för personalkostnader om 800 kr/timme gäller inte för universitet och högskolor. Det gäller inte heller för institut som Vinnova har särskild överenskommelse med när de deltar i sin icke-ekonomiska verksamhet. Vinnova har i överenskommelse med vissa institut godkänt att personalkostnader får beräknas enligt de fullkostnadsmodeller som dessa institut tillämpar. **Vid redovisning av faktiska stödberättigande kostnader ska dock personalkostnader och indirekta kostnader redovisas var för sig.**

Ovanstående gäller vid redovisning av kostnader men ska naturligtvis följas i möjligaste mån även vid budgetering. Dock är det fullt rimligt att använda sig av genomsnittliga bruttolönenivåer för olika personalkategorier för beräkning av budgeterade personalkostnader enligt ovan. Däremot är det inte tillåtet att använda t.ex. interndebiteringstaxor eller timtaxor vid externa konsultuppdrag som beräkningsunderlag för personalkostnader hos projektparter i projekt som finansieras av Vinnova.

Projektparter behöver kunna motivera sin personalkostnad med hänvisning till verkliga månadslöner för medverkande anställd personal. I ett enkelt räkneexempel där årsarbetstiden antas vara 1800 timmar och lönebikostnaden 35 procent, så motsvarar en timkostnad på 800 kr en månadslön på $(800 \cdot 1800) / (1,35 \cdot 12) = \text{ca } 89\,000$ kronor.

2. Utrustning och byggnader

4.2 Utrustning, mark och byggnader

För instrument, utrustning och byggnader är det avskrivningskostnaderna som är stödberättigande. Dessa kostnader är bara stödberättigande i den utsträckning och under den tid som de tas i anspråk i projektet. Det innebär att om de bara används till viss andel och under viss tid i projektet, så är endast kostnaden stödberättigande i motsvarande mån.

Exempel

Projekttid	4 år
Avskrivningstid	5 år, dvs. 20 % per år
Inköpskostnad utrustning	100 000 kr
Tid för användning i projektet	2 år
Andel användning i projektet	30 % (används till 70 % i andra aktiviteter)
Stödberättigande kostnad	$100\,000 \times 20\% \times 30\% \times 2 = 12\,000$ kr

För mark är verkliga kapitalkostnader eller hyra stödberättigande i den utsträckning och under den tid som marken tas i anspråk i projektet.

Kostnad för till exempel ordinarie verksamhetslokaler, mark eller andra byggnader som inte uppkommer till omedelbar följd av projektet är inte en stödberättigande direkt kostnad utan kan istället ingå i indirekta kostnader (se avsnitt 4.5).

Det är alltså **användning av utrustning och byggnader i projekt** som är stödberättigande, inte inköpskostnader eller investeringar. Användningen knyts till inköpskostnad genom avskrivningsprincipen enligt ovan.

Observera att utebliven intäkt (exempelvis produktionsbortfall pga. att en utrustning använts till försök istället för till ordinarie produktion) inte utgör en faktisk kostnad och alltså inte är stödberättigande.

För det speciella fallet att en utrustning eller byggnad saknar såväl användning utanför projektet som restvärde efter projektets genomförande, kan s.k. direktavskrivning av hela kostnaden vara aktuell. Detta förutsätter att direktavskrivning är i enlighet med god bokföringssed och andra regelverk. I princip accepterar Vinnova en direktavskrivning om revisor skulle godkänna den i projektpartens bokföring/årsredovisning. Detta ska styrkas genom revisorsintyg.

En annan tänkbar möjlighet finns i **definitionen av experimentell utveckling** i artikel 25 i EU-kommissionens gruppundantagsförordning (EU) nr. 651/2014 ([GBER \(vinnova.se\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0651)):

Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.

Den gulmarkerade meningen kan möjliggöra **utveckling** av en produktnära utrustning som ännu inte finns och som alltså inte kan skrivas av, åtminstone inte under den del av projekttiden då utrustningen tas fram. Om ni vill åberopa den gulmarkerade meningen för

någon del av utrustningskostnaderna i ert projekt så behövs det en tydlig motivering till detta. Det är rekommendabelt att vara relativt säker på sin sak eftersom det är projektpartens ansvar att se till att ovanstående definition är uppfylld. Om EU-kommissionen skulle granska projektet och finna att projektet inte uppfyller definitionen, så kommer Vinnova att vara skyldigt att återkräva hela bidraget oavsett vilka kostnader som då redan hunnit uppstå.

3. Konsulttjänster

4.3 Kostnader för konsulter och licenser m.m.

Här avses dels kostnader för köp av forskningstjänster, kunskap och patent, dels kostnader för andra konsulttjänster och motsvarande tjänster som uteslutande används för projektet. **Med kostnader för patent menas inte kostnader för att söka patent** utan för att köpa patent eller patentlicenser.

För att kostnaderna ska vara stödberättigande krävs att de köpts eller licensierats från externa aktörer på marknadsmässiga villkor samt **att aktivitet och omfattning framgår av projektbeskrivningen.**

...

Vinnova betraktar inte projektparter som externa i förhållande till varandra. **Därmed är den här typen av kostnader mellan projektparter inte stödberättigande.** Om konsulten är anställd i projektpartens koncernföretag, intresseföretag eller är närstående person till projektparten eller till ställföreträdare för projektparten kan kostnaden dock vara stödberättigande. Kostnaden som får tas upp som stödberättigande är då den verkliga personalkostnaden (se avsnitt 4.1). **Marknadsmässig konsulttaxa får alltså inte tas upp.** Vid rapportering till Vinnova redovisas sådan kostnad under konsultkostnader.

4. Indirekta kostnader

4.5 Indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet men som ändå kan relateras till de direkta kostnaderna för att genomföra projektet. Detta innefattar exempelvis kostnader för ordinarie verksamhetslokaler och städning.

...

Institut som Vinnova har särskild överenskommelse med får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar och som godkänts av Vinnova när de deltar i sin icke-ekonomiska verksamhet. När dessa deltar i sin ekonomiska verksamhet är de att betrakta som företag och då gäller vad som sägs nedan för "övriga organisationer".

Övriga organisationer får göra påslag för **faktiska indirekta kostnader** med högst 30 % på sina stödberättigande personalkostnader. Det betyder att **om de faktiska indirekta kostnaderna är lägre ska påslag göras med verkliga indirekta kostnader. Underlag för beräkning av påslaget ska finnas.**

30 % av stödberättigande personalkostnader för övriga organisationer är alltså ett tak för påslag för indirekta kostnader, **inte en schablon.** Om konstellationen går vidare till intervju så ska underlag för beräkning av påslag presenteras.

5. Stödnivåer

Projektet som helhet förväntas ha karaktären av experimentell utveckling men detta gäller inte nödvändigtvis för varje aktivitet eller varje projektparts insatser. I den här utlysningen förväntas aktiviteterna ha karaktären av antingen experimentell utveckling eller industriell forskning.

Max stödnivå till projektet är 40 % men vilken stödnivå som kan sökas av och beviljas enskilda projektparter som bedriver ekonomisk verksamhet beror på karaktären hos de aktiviteter där projektparten medverkar samt på organisationens storlek.

Grundnivåerna för stöd till företag av olika storlek i de båda aktivitetskategorierna sammanfattas i följande tabell:

Företagsstorlek* 	Litet (färre än 50 anställda, högst 10 M€i årsomsättning)	Medelstort (färre än 250 anställda, högst 50 M€i årsomsättning)	Stort (minst 250 anställda)
Max andel offentligt stöd i procent av deltagande företags kostnader avseende industriell forskning :	70 %	60 %	50 %
Max andel offentligt stöd i procent av deltagande företags kostnader avseende experimentell utveckling :	45 %	35 %	25 %

* De angivna nyckeltalen är riktlinjer för de tre storlekskategorierna av företag men de är inte heltäckande. Exempelvis ägarförhållanden och balansomslutning påverkar också hur företagens klassificeras (se [Användarhandledning om definitionen av SMF-företag \(vinnova.se\)](#) för fullständiga uppgifter).

Utöver ovanstående nivåer kan påslag göras med upp till 15 % för vissa typer av samverkan eller spridning av resultat, se [Stödnivåer, definitioner m.m. för bidrag enligt Vinnovas stödordning](#). Definitionerna av industriell forskning och experimentell utveckling framgår nedan och är fastlagda av EU. Varje konstellation måste själv karakterisera aktiviteternas innehåll utifrån dessa.

Industriell forskning:

planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.

Experimentell utveckling:

att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också inbegripa t.ex.

verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.

Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftsförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.

Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.